

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΛΥΔΑΚΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ κατά ΕΛΛΑΔΑΣ
(Προσφυγή αριθ. 43441/14)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ
10 Νοεμβρίου 2022

Η απόφαση είναι τελεσίδικη. Μπορεί να υποστεί τυπικές μικροαλλαγές.

Στην υπόθεση Λυδάκης και λοιποί κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε επιτροπή αποτελούμενη από τους:

Krzysztof Wojtyczek, *πρόεδρος,*

Erik Wennerström,

Ιωάννης Κτιστάκης, *δικαστές,*

και Liv Tigerstedt, *αναπληρώτρια γραμματέως τμήματος,*

Λαμβάνοντας υπόψη:

την προσφυγή (αριθ. 43441/14) κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, τέσσερις υπήκοοι της οποίας, ο κατάλογος των οποίων αναγράφεται στον συνημμένο ως παράρτημα κατάλογο («οι προσφεύγοντες»), προσέφυγαν ενώπιον του Δικαστηρίου στις 5 Ιουνίου 2014 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών («η Σύμβαση»),

την απόφαση να θέσει υπόψη της ελληνικής κυβέρνησης («η Κυβέρνηση»), εκπροσωπούμενης από τους εντεταλμένους του αντιπροσώπου της, Κ. Γεωργιάδη, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Ζ. Χατζηπαύλου, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τα παράπονα τα σχετικά με τα άρθρα 6 και 13 της Σύμβασης και κηρύξει την προσφυγή απαράδεκτη κατά τα λοιπά,

τις παρατηρήσεις των διαδίκων,

Αφού διασκέφθηκε σχετικώς σε δικαστικό συμβούλιο στις 4 Οκτωβρίου 2022,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση η οποία ελήφθη την ίδια ημερομηνία:

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

1. Η προσφυγή αφορά την καθυστερημένη εκτέλεση της απόφασης με αριθμό 256/2008 του διοικητικού πρωτοδικείου Ηρακλείου, η οποία δημοσιεύθηκε στις 31 Ιουλίου 2008. Με αυτήν την απόφαση, το εν λόγω δικαστήριο ακύρωσε την σιωπηρή άρνηση της διοίκησης να διατάξει την άρση της απαλλοτρίωσης του οικοπέδου το οποίο ανήκε στους προσφεύγοντες και παρέπεμψε την υπόθεση στην διοίκηση.

2. Από την δικογραφία προκύπτει ότι η επίδικη απόφαση εκτελέστηκε στις 20 Νοεμβρίου 2020, με την δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος που ήρε την συγκεκριμένη απαλλοτρίωση.

3. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται για μία παραβίαση των άρθρων 6 και 13 της Σύμβασης λόγω της καθυστερημένης εκτέλεσης της επίδικης απόφασης καθώς και για την απουσία ενός πραγματικού ενδίκου βοηθήματος προς τούτο.

Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

4. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι προσφεύγοντες δεν εξάντλησαν τα εθνικά ένδικα βοηθήματα διότι δεν άσκησαν αίτηση ενώπιον του τριμελούς συμβουλίου που είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της καλής εκτέλεσης εκ μέρους της διοίκησης των αποφάσεων των διοικητικών δικαστηρίων («το τριμελές συμβούλιο»).

5. Οι προσφεύγοντες απαντούν ότι η αίτηση ενώπιον του τριμελούς συμβουλίου δεν είναι ένα πραγματικό βοήθημα προς εξάντληση.

6. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, αφού ο ενδιαφερόμενος προσφύγει ενώπιον του τριμελούς συμβουλίου, αυτό μπορεί μόνον να διαπιστώσει την άρνηση της διοίκησης να συμμορφωθεί προς μία απόφαση και να της επιβάλει, ενδεχομένως, την καταβολή μιας αποζημίωσης για τον λόγο αυτό. Το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι δεν αρκεί η διαπίστωση της μη εκτέλεσης μιας απόφασης άνευ ετέρου και έχει απορρίψει παρόμοιες προκαταρκτικές ενστάσεις (βλέπε, για παράδειγμα, *Κανελλόπουλος κατά Ελλάδας*, αριθ. 11325/06, §§ 17-21, 21 Φεβρουαρίου 2008).

7. Το Δικαστήριο απορρίπτει κατά συνέπεια την ένσταση της Κυβέρνησης.

8. Διαπιστώνοντας ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη ούτε απαράδεκτη για έναν άλλο λόγο από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 35 της Σύμβασης, το Δικαστήριο την κηρύσσει παραδεκτή.

9. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η εν λόγω υπόθεση ήταν πολύπλοκη και απαιτούσε χρόνο για να επιλυθεί. Στις παρατηρήσεις της, προσθέτει ότι η διαδικασία εκτέλεσης είχε σχεδόν περατωθεί και ότι η διοίκηση είχε προβεί σε πολλές ενέργειες προκειμένου να συμμορφωθεί προς την επίδικη απόφαση.

10. Οι προσφεύγοντες απαντούν ότι η Κυβέρνηση δεν διευκρινίζει σε τι συνίσταται η «πολυπλοκότητα» της υπόθεσης. Προσθέτουν ότι η διοίκηση θα μπορούσε να συμμορφωθεί προς την εν λόγω απόφαση τροποποιώντας το πολεοδομικό σχέδιο.

11. Οι γενικές αρχές οι οποίες αφορούν την μη εκτέλεση ή την καθυστερημένη εκτέλεση των αποφάσεων των εθνικών δικαστηρίων συνοψίστηκαν στις αποφάσεις *Μπούσιου κατά Ελλάδας*, αριθ. 21455/10, §§ 18-21, 24 Οκτωβρίου 2013, και *Βασιλειάδου κατά Ελλάδας*, αριθ. 32884/09, §§ 33-37, 6 Απριλίου 2017.

12. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η διοίκηση προέβη στην εκτέλεση της απόφασης αριθ. 256/2008 του διοικητικού πρωτοδικείου Ηρακλείου, η οποία δημοσιεύθηκε στις 31 Ιουλίου 2008, δώδεκα χρόνια και τέσσερις μήνες περίπου μετά την επίδικη απόφαση και ότι τίποτε δεν εξηγεί την καθυστέρηση αυτή. Φαίνεται επομένως ότι η διοίκηση παρέλειψε να συμμορφωθεί προς μία λογική προθεσμία στην επίδικη απόφαση.

13. Κατά συνέπεια, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 της Σύμβασης.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΛΛΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΓΙΑ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

14. Οι προσφεύγοντες διατύπωσαν μία αιτίαση βάσει του άρθρου 13 της Σύμβασης το οποίο εγείρει και αυτό ζητήματα στο πεδίο της Σύμβασης, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου. Διαπιστώνοντας ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 α) της Σύμβασης και ότι δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο απαραδέκτου, το Δικαστήριο την κηρύσσει παραδεκτή. Μετά την εξέταση του συνόλου των στοιχείων που έχει στην κατοχή του, το Δικαστήριο κρίνει ότι υπάρχει επίσης παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των διαπιστώσεών του στην πιο πάνω αναφερόμενη απόφαση *Κανελλόπουλος*, § 33, και *Παναγιώτης Γκίκας και Γεώργιος Γκίκας κατά Ελλάδας*, αριθ. 26914/07, § 44, 2 Απριλίου 2009.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

15. Οι προσφεύγοντες ζητούν από κοινού 5.000.000 ευρώ (EUR) για την υλική ζημία την οποία εκτιμούν ότι έχουν υποστεί. Ζητούν επίσης 110.000 EUR έκαστος για την ηθική βλάβη και 3.200 EUR από κοινού για τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη, χωρίς πάντως να προσκομίσουν τιμολόγιο προς υποστήριξη.

16. Η Κυβέρνηση επισημαίνει ότι τα αιτούμενα ποσά είναι υπέρογκα και αδικαιολόγητα.

17. Το Δικαστήριο δεν διακρίνει κάποια αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της διαπιστωθείσας παραβίασης και της επικαλούμενης υλικής ζημίας. Απορρίπτει επομένως το συγκεκριμένο διατυπωθέν αίτημα.

18. Το Δικαστήριο επιδικάζει από κοινού στους προσφεύγοντες οι οποίοι αναγράφονται στο παράρτημα με τους αριθμούς 1, 2 και 4, και έχουν την ίδια διεύθυνση, 6.000 EUR και στην προσφεύγουσα η οποία αναγράφεται στο παράρτημα με τον αριθμό 3, 6.000 EUR για την ηθική βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται επί του ποσού αυτού ως φόρος. Λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη σχετικού δικαιολογητικού, το Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα που διατυπώθηκε όσον αφορά τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή,
2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 της Σύμβασης,
3. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης,
4. *Αποφαίνεται* ότι
 - (α) ότι το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει, εντός προθεσμίας τριών μηνών, 6.000 EUR (έξι χιλιάδες ευρώ) από κοινού στους προσφεύγοντες οι οποίοι αναγράφονται στο παράρτημα με τους αριθμούς 1, 2 και 4, και 6.000 EUR (έξι χιλιάδες ευρώ) στην προσφεύγουσα η οποία αναγράφεται στο παράρτημα με τον αριθμό 3, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται επί του ποσού αυτού ως φόρος, για την ηθική βλάβη,
 - (β) ότι, από την λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα προσαυξηθεί κατά έναν απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς εκείνο της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που εφαρμόζεται την εποχή εκείνη, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες,
5. *Απορρίπτει* κατά τα λοιπά το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης

Συντάχθηκε στην γαλλική γλώσσα, και στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 10 Νοεμβρίου 2022, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

(υπογραφή)

Liv Tigerstedt

Αναπληρώτρια Γραμματέας

Krzysztof Wojtyczek

Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αριθ.	Όνομα ΕΠΩΝΥΜΟ	Έτος γέννησης	Υπηκοότητα	Τόπος κατοικίας
1.	Αριστόδημος ΛΥΔΑΚΗΣ	1951	ελληνική	Ηράκλειο Κρήτης
2.	Αλκυόνη ΛΥΔΑΚΗ	1977	ελληνική	Ηράκλειο Κρήτης
3.	Ευδοξία ΛΥΔΑΚΗ	1956	ελληνική	Ηράκλειο Κρήτης
4.	Χρυσοβαλάντης-Ευάγγελος ΛΥΔΑΚΗΣ	1973	Ελληνική	Ηράκλειο Κρήτης

Σελίδες πρωτοτύπου: 5 – Σελίδες μετάφρασης 5 (λέξεις 1.220, σελίδες χρέωσης 5)

Επίσημη μετάφραση ως προς την πιστή και ακριβή απόδοση του περιεχομένου χωρίς μεταβολές εκ του αντιγράφου από την γαλλική στην ελληνική γλώσσα.

Αθήνα, 2 Δεκεμβρίου 2021

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ & ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Α.Μ. 113 ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

[ΥΑ 34908/2021 (ΦΕΚ 3149/Β/19.7.2021)]

Στουρνάρη 5 – Αθήνα 10683. Τηλ. +302103837096 – E-mail: apetrout@otenet.gr